

Nou document del Sant Pare sobre l'Eucaristia

Aquest dimarts s'ha fet pública l'Exhortació Apostòlica Postsinodal de Benet XVI "Sacramentum Caritatis", sobre l'Eucaristia, que és font i cim de la vida i de la missió de l'Església. El document està datat el 22 de febrer, festa de la Càtedra de Sant Pere, i és fruit de l'assemblea sinodal celebrada a Roma del 2 al 23 d'octubre de 2005.

14/03/2007

En la presentació, l'arquebisbe Nikola Eterovic va afirmar que l'Exhortació apostòlica forma part del "seguit de grans documents sobre el sublim sacrament de l'Eucaristia, com són, per exemple, els del Servent de Déu Joan Pau II "Ecclesia de Eucharistia" i "Mane nobiscum Domini". "La "Sacramentum Caritatis" se situa en aquesta continuïtat i ahora torna a proposar d'una manera actualitzada algunes veritats essencials de la doctrina eucarística, exhortant a una digna celebració del ritu sagrat, recordant la necessitat urgent de desenvolupar una vida eucarística en la vida quotidiana".

El document, afegí el secretari general del Sínode, "presentant de forma accessible a l'home

contemporani les grans veritats sobre la fe eucarística, tracta diversos aspectes d'actualitat en la seva celebració i exhorta a un renovat compromís en la construcció d'un món més just i pacífic en el qual el pa partit per a la vida de tots sigui cada vegada més causa exemplar en la lluita contra la fam i contra tota mena de pobresa”.

El cardenal Angelo Scola, relator general del Sínode, va recordar que el títol de l'Exhortació -“Sacramentum Caritatis”- reafirma “la insistència del Sant Pare en aquests dos anys de pontificat sobre la veritat de l'amor”, que indica clarament que aquest és “un dels temes crucials sobre els quals es juga el futur de l'Església i de la humanitat”.

L'Exhortació es basa “en el nexa inseparable de tres aspectes: misteri eucarístic, acció litúrgica i nou culte

espiritual” i “està estructurada en tres parts, cadascuna de les quals aprofundeix una de les tres dimensions de l’Eucaristia”, és a dir: “Eucaristia, misteri que s’ha de creure; Eucaristia, misteri que s’ha de celebrar i Eucaristia, misteri que s’ha de viure”.

“L’ensenyament del Sant Pare -va prosseguir el purpurat- il·lustra amb claredat com l’acció litúrgica (misteri que s’ha de celebrar) sigui aquella acció específica que fa possible la conformació de la vida cristiana (misteri que s’ha de viure, nou culte) per part de la fe (misteri que s’ha de creure)”. Benet XVI, “amb una segona novetat doctrinal de gran importància”, ressalta a més “la rellevància del “art de celebrar” per a una participació activa plena i fructuosa”.

En la primera part, “Eucaristia, misteri que s’ha de creure”, es parla

a l'inici del “Do de la Trinitat”, i “s’il·lustra el misteri de l’Eucaristia a partir del seu origen trinitari, que assegura el seu caràcter permanent de do. (...) En aquest ensenyament es fonamenta l’arrel profunda de tot allò que ensenya l’Exhortació sobre l’adoració i la seva relació intrínseca amb la celebració eucarística”.

“Eucaristia i Església”, el segon apartat, subratlla que “l’Eucaristia és el principi causal de l’Església: “en cada celebració confessem la primacia del do de Crist. L’influx causal de l’Eucaristia en l’origen de l’Església revela la precedència no només cronològica sinó també ontològica de l’haver-nos “estimat primer”. (...) Benet XVI, mentre afirma la relació circular entre l’Eucaristia que edifica l’Església i l’Església mateixa que celebra l’Eucaristia, compleix una significativa opció magisterial pel

primat de la causalitat eucarística per sobre de l'eclesial”.

Eucaristia i la resta de sagraments

A “Eucaristia i septenari sacramental” s’afirma que la “santíssima Eucaristia duu la iniciació cristiana a la plenitud i és com el centre i fi de tota la vida sacramental”. El Papa revisa en aquest context els sagraments de la iniciació cristiana i “respecte al sagrament de la reconciliació insisteix en l’exigència d’“una recuperació de la pedagogia de la conversió que neix de l’Eucaristia”, mentre “la Unció dels Malalts i el sant Viàtic oferiran als fidels la possibilitat d’associar “el que sofreix a l’oferiment que Crist ha fet de si mateix per a la salvació de tots”.

El caràcter “insubstituïble del sacerdocí ministerial per a la celebració de la santa Missa” es reafirma en l’apartat “Eucaristia i

Ordre”, on a més Benet XVI “subratlla i aprofundeix la relació entre ordre sacerdotal i celibat, “una riquesa inestimable”.

En “Eucaristia i Matrimoni”, el Sant Pare sosté que l’Eucaristia “corroborava de forma inesgotable la unitat i l’amor indissolubles de tot matrimoni cristià”.

El text conté “importants suggeriments pastorals” respecte els catòlics divorciats que s’han tornat a casar. L’Exhortació, després de reafirmar que “malgrat la seva situació segueixen pertanyent a l’Església, que els segueix amb especial atenció”, enumera nou modalitats de participació en la vida de la comunitat d’aquests fidels que, encara que no rebin la Comunió, poden adoptar un estil de vida cristià”.

En la segona part, “Eucaristia, misteri que s’ha de celebrar”, s’il·lustra “el

desenvolupament de l'acció litúrgica en la celebració, indicant els elements que mereixen una reflexió més gran i oferint alguns suggeriments pastorals de gran importància”.

El Papa ofereix unes indicacions sobre la riquesa dels signes litúrgics (silenci, paraments, gestos: estar dempeus, de genolls, etc.) i l'art al servei de la celebració. En aquest context es recorda que el sagrari s'ha de col·locar en un lloc visible en l'Església.

La unitat entre misteri eucarístic, acció litúrgica i nou culte espiritual es posa de relleu “quan el Sant Pare descriu les condicions personals per a una fructuosa participació”. El document subratlla alguns aspectes pastorals que afavoreixen una participació activa més adient en el ritu sagrat: l'ús dels mitjans de comunicació, l'atenció als malalts, als

presos, als emigrants, les grans concelebracions, que s'han de “limitar a situacions extraordinàries”, les litúrgies eucarístiques en petits grups. També proposa “un recurs més habitual a la llengua llatina, sobretot en les grans celebracions internacionals, sense descurar el pes del cant gregorià”.

Una transformació de la pròpia vida

En la tercera i última part del document, va dir el cardenal, “es mostra la capacitat del misteri cregut i celebrat de constituir l'horitzó últim i definitiu de l'existència cristiana”.

Des de l'inici de l'Exhortació Apostòlica, “se subratlla amb força que el do de l'Eucaristia és per a l'home, respon a les esperances de l'home. (...) Els cristians troben en la celebració eucarística al Déu viu i veritable capaç de salvar la seva vida. I aquesta salvació té com

interlocutora la llibertat humana”. Benet XVI escriu referent a això: “Precisament perquè Crist s’ha fet per nosaltres aliment de la Veritat, l’Església es dirigeix a l’home, invitant-lo a acollir lliurement el do de Déu”.

El patriarca de Venècia, Angelo Scola, assenyala que “cada fidel està cridat a una profunda transformació de la pròpia vida”, que és, com escriu el Papa, “un desig cordial de correspondre a l’amor del Senyor amb tot el propi ésser, malgrat la consciència de la pròpia fragilitat”.

“En aquest context -continuà-, cobra especial importància la responsabilitat dels cristians que desenvolupen càrrecs públics i polítics”. Concretament, els polítics i legisladors catòlics han de “presentar i donar suport -escriu el Sant Pare- a lleis inspirades en els valors fundats en la naturalesa humana. Això té a

més una relació objectiva amb l'Eucaristia”.

“L'Exhortació –afegí el purpurat– recomana vivament a tots, però en particular als fidels laics, “conrear el desig que l'Eucaristia influeixi cada vegada més profundament en la seva vida quotidiana, convertint-los en testimonis visibles en el seu propi ambient de treball i en tota la societat”.

El cardenal Scola va afirmar que el document “no dubta a afirmar que “l'Eucaristia impulsa tothom qui creu (...) a fer-se “pa partit” per als altres, i per tant, a treballar per un món més just i fratern”.

Vatican Information Service

opusdei.org/ca-es/article/nou-document-
del-sant-pare-sobre-leucaristia/
(24/03/2025)